

V torek, četrtak in soboto
izhaja in velja v Mariboru
brez polivanja na
dom za vse leto 8 gl. — K.
za pol leta 4 „ — „
za četrt leta 2 „ — 20 „

Po pošti:
za vsa leta 10 gl. — K.
za pol leta 5 „ — „
za četrt leta 2 „ — 60 „

Vredilstvo in opravnilno
je na stolnem trgu (Dom-
plate) hiš. št. 179.

SLOVENSKI NAROD.

Oznaniła:
Za navadno dvostopno
vrsto se plačuje
6 kr., če se tiska štirat
5 kr., če se tiska štirat
4 kr., če se tiska štirat,
veče pisaneke se plaču-
jejo po prostoru.

Za vsak tisek je plačat-
kolek (štempelj) za 30 k.

Rokopisi se ne vračajo,
dopisi naj se blagovoljno
frankujejo.

Slovenci in slovanska vzajemnost.

(Konec.)

Nove učenosti, ki jo je Poljakov brošura svetu oznanjevali začela, češ, da Rusi niso Slovani, ampak Mongoli, so se polastili posebno du najski časnikarji, trdè, da to je gola resnica, ob enem pa izrekaje trdno prepričanje, da zdaj se bodo baš oči odprle avstrijskim Slovanom, in da se bodo ti za- naprej ogibali Rusov. Kaj lepa bi bila za nas Slovane, ako bi nas o tako imenitni stvari še le zdaj Francozi in Poljaki morali podučevati! Z drugimi Slovani vred smejo reči Rusi, da so bolj Evropeci, nego tisti narodi, ki zdaj v zapadni Evropi prebivajo. Ko so ti iz Azije v Evropo začeli poditi se, so Slovani že ob Tatrach stanovali, od tod so se potem razšli eni v ruske planjave, tu sezidavši Novgorod in Kijev, drugi na jug in zapad. Čudno je, da Poljaki zdaj trdijo, da so Slovani, a Rusi ne; leta 1848 so ravno narobe govorili, rekši, da Poljaki niso Slovani. Resnica je le to, da so Poljaki, prav za pravo njih šljahta, po neki lažjavi latinsko-germanski kulturi in po germanskem fevdalizmu tako pokvarjeni, da jim med demokratičnim slovanstvom obstanka več ni. Pokvarjeni so bili že v srednjem veku, ko so imeli največo in najmogočnejšo državo v Evropi, ki je segala od Baltiškega do Črnega morja, in ki se je razprostirala notri do Moskve, ko je polovica ruskega naroda pod njih okrutnim gospodarstvom stokala. Rusija še majhna in slaba, od mogočnih sovražnikov na vseh krajih obdana in napadovana, je že takrat toliko narodne jedrnosti v sebi imela, da je razpršila ne samo te sovražnike, ampak razdrobila tudi poljsko moč. Pa Rusija bi ne bila mogla tega storiti, ako bi poljska šljahta ne bila sama s svojo sebičnostjo že popred podlage poljskega kraljestva spodkopala. Že takrat je osoda Poljake obsodila, vodstvo slovanstva, ki se je njim spodobovalo, Rusiji izročivši. Poljsko državno pravilo je bilo in bode fevdalizem, pravilo slovanstva pa je enakopravnost vseh državljanov, to je demokratizem. Demokratični princip je tudi Rusom prirojen, in ravno pri njih se je naj bolj obdržal v zavesti in običajih naroda. Čeravno so si tisti ruski vladarji, ki so zapadno Evropo v vsem posnemali, prizadevali, fevdalizem tudi na Ruskem vpeljati, ga niso mogli tako trdo vsaditi, da bi se bil ukoreninil; komaj je Aleksander II. kmeta osvobodil, so zginili že tudi vsi znaki fevdalizma, kakor da bi ga nikdar ne bilo. Rusko občinstvo se za tega voljo drugač razvija, ko latinsko-germansko. „Srednjega stanu“ ali gradjanstva v latinsko-germanskem smislu na Ruskem nikdar ne bode.

Vse socialne naprave in osnove pri latinsko-germanskih narodih izvirajo iz fevdalizma in se nanj opirajo; tudi „srednji stan“ ali gradjanstvo v zapadni Evropi je nasledek fevdalizma. Fevdalizem je latinsko-germanskim narodom prirojen. Ni tedaj čuda, da so ti narodi z fevdalnimi napravami in osnovami tako dolgo izhajali. Z druge strani pa je čisto naravno, da narodom, kterih živelj je ravno nasproten, fevdalizem ni teknil: Poljsko je razdjal, Rusko v razvitji zadrževal. Tisoče let je ta princip v Evropi vladal. Zdaj pa ga je prehitel čas. Odpovedujejo se mu celo narodi, pri kterih je bil dozdej temelj političnega in socialnega razvitja. Zarodil je pri

njih bolezn, ki se pokazujejo v brezštevilnih krizah. Pri Francozih je ta kriza že leta 1789 tako huda bila, da je razdrla vse socialne razmere. Javi se zdaj tu, zdaj tam; zdaj v eni, zdaj v drugi obliki, po največ ravno med srednjim stanom, in ravno tam, kjer je ta z demokratičnim plaščem ogrnjeni v bitju svojem vender le fevdalni stan najštevilnejši, naj mogočnejši: v Belgiji, na Angleškem, na Francoskem in tudi na Nemškem. Ena najnovejših prikazen te krize je uporstvo in celo puntanje obrtniških delavcev zoper svoje gospodarje. Iz teh prikazen se je rodilo „socialno vprašanje“, ki je najtežje vprašanje sedanje dobe; stoji na dnevnem redu po celi zapadni Evropi. Latinsko-germanska Evropa, je mislila, da s splošnim vpeljanjem konstitucionalizma nastopi zlati vek za njo, pa konstitucionalizem je le rano njeno odkril, zaceil dozdej se nočene ni. S socialnim vprašanjem si zdaj veliko resnobnih mož, glasovitih državnikov, posebno na Angleškem, kjer se je fevdalizem najčisteje obdržal, glavo beli. Vprašanje je: kako bi se dala ustaviti ta bolezn, ki od leta do leta hujša postaja. Tudi se je že mnogo zapadnih pisateljev s tem predmetom ukvarjalo; veliko knjig so Francozi in Nemci o tem napisali. Toda nikdo ni nič pametnega iztultal, pač pa se je dosti nezrelih, celo smešnih nasvetov in idej rodilo.

To dokazuje, da zapadni narodi svoje socialno sabnenje spoznavajo, samo zdravila mu ne vedo. A to je slabo znamenje. Dokler te bolezn ne ustavijo, si pravega, vsestranega napredka ni več misliti. Socialno vprašanje je za germansko-latinske narode brezno, čez kojega ne morejo naprej. Naj si napredujejo v drugih stvarih, kolikor hočejo; vse napredovanje bode enostransko, zatorej ne zdatno, dokler tega brezna ne preskočijo.

Socialno vprašanje je meja, ki deli latinsko-germanski svet od slovanskega. Tu se ustavlja doba zapadna, tu se pričinja vek slovanstva. Taka je osoda narodov. Dokler se je človečanstvo na podlagi fevdalizma razvijati moglo, se duh časa za slovanstvo ni menil; zdaj pa, ko je ta princip onemogel, s socialnim vprašanjem vred stopa slovanstvo pred osupnjeno evropsko civilizacijo, povzigovalje se, ko mogočni, dozdej neznan, kulturni faktor na oder človeškega djanja.

Za slovanstvo socialno vprašanje ni nobena zapreka; ravno tisti živelj, kterega zapadni modrijani zastoj iščejo, da bi ga vcepili latinsko-germanskemu svetu, je jedro, je bitje slovanstva. In ta živelj se je ohranil v svoji naravni čistosti, najbolj pri Rusih; pri zapadnih Slovanih so ga tisočletne nevihte tujega gospodarstva in germanska okrutnost skoraj zamorile. Zato pa je pri Rusih več originalnosti, nego pri drugih Slovanih; zato razumeva prosti Rus vse socialne zadeve, in vendar ni od nikogar v tem podučen; zato precej zapopade vse nove svobodomiselne naprave. Zato slovanskemu narodu svoboda bolj hasne, ko zapadnim. Slovanski narod ima imenitno analogo napredovanje človeške kulture tam prevzeti, kjer se vstavlja latinsko-germanski svet. Začetek izpeljevanja te naloge je prevzel Rus; — zato Rus, kerkakorsmo že omenili, on že zdaj vsa sredstva ima, ki so tistemu potrebna, ki se hoče takega početja lotiti. Tisti napačno sodijo, ki mislijo, da bo Rusija potrebovala toliko in toliko časa, da se povzdigne na ono stopinjo, na kateri je zdaj zapadna Evropa. Rusija ne bo hodila po sledi Evrope. Ona ima druga pota

Listek.

Socialno vprašanje.

(Dalje.)

Notranje socialno ustrojstvo staroslovanske občine je bilo skoz in skoz demokratično in komunistično. Po tem takem v staroslovanski občini ni bilo prostora ni za plemstvo ni za suženstvo. Teh socialnih nespedob naši stari očaki niso poznali; te hrge, ta plevel človeškega društva so še le pozneje germanski in romanski klatovitezi kakor evangeljski sovražnik Ijulio med čisto našo pšenico zasejali. Suženstva denes med Slovani ni več, mesto njega je pa aristokracija tem več prostora zavzela. Demokracija more izhajati i z absolutno monarhijo i z republiko, samo aristokracije ne trpi poleg sebe, kajti ta je njeno nasprotje. Demokracija in aristokracija ste dve sili, med kterima mirú in sprave nikdar ni bilo in ne bo. Ravno aristokracija, iz zapada k nam Slovanom priuesena, je najbolj ustrojstvo naše demokratične občine razdevala. Ruski cesar Nikola je dobro razumel demokratični duh slovanski, ko je rekel, da on zapodaja absolutistično monarhijo in demokratsko republiko, modernega aristokratsko-birokratičnega konstitucionalizma, kakoršen vlada na zapadu Evrope, pa nikakor ne. Ta njegov historično znameniti izrek, kterega je zapadno-evropski svet že v vse žepe vtikal, pa v nobenega vtekniti mogel, se more le iz gledišča slovanske demokracije oceniti in raztolkovati. Nasprotja se drugo drugega dotikajo, tako absolutna monarhija in demokratična republika. Če bo na Ruskem kedaj političnih prekulij prišlo, bo namesto sedanjega absolutizma demokratična republika stopila, ne pa aristokratski konstitucionalizem, celo če se bo tudi za naprej na Ruskem demokracija tako krepila, kakor se do zdaj krepi, o čemur pa ni dvojbe.

Zapadni svet strašno kriči nad ruskim absolutizmom, ter ga v svoji rusofobiji stavlja kot neko pošastno strašilo na javnost. To pa zapadnjaki ne pomislijo, da njih konstitucionalizem le v nekih otilih formah, ki so jih

aristokratije in birokratije izmislili, obstoji, in da ti otili kalupi še dolgo ne bodo z mesom in telesom napolnjeni. Tudi tega zapadnjaki ne vidijo, da nikjer drugje v Evropi občina nima tolike avtonomije in notranje svobode kakor ravno na Ruskem. Okvir, ki ga ima ruska občina, je tako širok, tako prostoren, da se v njem ruski narod gotovo svobodneje giblje, nego n pr. mi avstrijski Slovani med ojnicami avstrijsko-ogerskega konstitucionalizma. Ruski narod ima v ustrojstvu svoje občine zapadno-evropski konstitucionalizem več kakor nadomestjen. Zato pa tudi na Ruskem masa naroda ne zahteva konstitucionalizma; kdor na Ruskem konstitucionalizem pa šablono zapadne Evrope zahteva, to je aristokracija, pa tudi ta ga je še le od tega časa zahtevati začejala, od kar je robstvo odpravljeno. Dokler je ruska aristokracija narod še pod robskim igom držala, ni konstitucije zahtevala; še le zdaj po emancipaciji kmetov je postala liberalna, ter peticionira za konstitucijo, pa ne v narodovo nego v svojo korist. Ona bi rada angleške lorde posnemala, ter s pomočjo konstitucionalizma svoj po emancipaciji kmetov izgubljen upliv in ugled nazaj dobila. Nikak!

Svoboda ruske kmečke občine je tolika, da se je narod do zdaj še zmerom ž njou zadovoljil. Zgodovina ruskega naroda nam ne kaže ni ene prekucije, v kateri bi se bil ruski narod za to poganjal, kar zapadna Evropa pod konstitucionalno svobodo razumeva; pač se je pa vsegar in proti vsakemu po koncu spel, ki se je podstopil, mu ustrojstvo njegove občine razdirati. Mimogredé naj omenim, da razen Aksakova nimam nobenega drugega ruskega pisca pri roki, iz kterega bi mogel crpiti podatke, odnoseče se na ustrojstvo ruske kmečke občine, in sploh na socialno tejnje ruskega naroda. V Zagrebu kjer živim in pišem, bi se mi pri današnjih političnih okolnostih za veleizdajstvo vzelo, če bi po ruskih knjigah popraševal; to naj mi služi za opravičenje vseh pomanjkljivosti tega spisa. — Aksakov pravi: narod naš nikogda ne gonjal-sja za svobodoj političeskoj, ne hotijel učastja (deleža) v pravitelstvje; no on silno dorožil (visoko cenil) svobodoju žizni, običajem, bitom svojim; i togda sčitajet (čutil se) sebjia ugnetenjim, kogda eta svoboda narušajet-sja. Ja proizvožu slovo svoboda ot: svoj i bit, otsjudia

pred seboj. Njej ni zadosti, da Evropo dojde, ampak da jo prehiti. Rusiji v dotiko. Tista dlaka ne pusti dosti toplote iz lonca, in tako se zgodi, da latinsko-germanska kultura ne zadostuje; ta kultura njenih, zapadnjemu svetu po preteklih štirih urah ona voda, katero smo v samokuhec postavili z 80 neznanih moči ne more napajati. Da prične izpolnjevanje svoje naloge, je stopinjami — še zmirom ima 60 do 66 stopinj toplote, in tolika toplota v čakala Rusija samo ugodnih časov. štirih urah še tudi toliko in še več opravi, kakor 80 stopinj v dveh urah; meso je skuhano, juha je jako dobra, sočivje je mehko, in gospodinja je svoje delo večidel opravila. Druzega namreč ni več treba, nego če hoče cmoke ali rezance itd. v juho ukuhati, še enkrat juho zavreti (kar se pa sedaj zgodi v 5 minutah), zabeliti in potem — dober tek! Nikoli ni treba črnih pen od juhe odjemati, vsaka redivna snovica, ki je bila v govedini, ostane nam v jedilih, kakor tudi lastni duh vsakega jedila.

Naj se nam ne ugovarja, da bo imela Rusija še mnogo opraviti, predno si prisvoji vse tehnične iznajdbe zapadne Evrope. Rus je rojen tehnikar, čeravno so prejšnje vlade vse prizadjale si, da ga tudi v tem obziru v razvitku zadržujejo, ter tako s pomanjkanjem domačih moči potrebo tujcev v Rusiji dokazati nameravši, je prosti Rus, ko samouk, v mnogih vrstah umetnosti do velike popolnosti došel. Sicer tehničnih iznajdeb zapadne Evrope slovanstvo ne prezira, temveč jih čišla, kakor se spodobi, in gotovo jim bo v teku svojega tisočletja drugih, novih, morebiti še večih, pridružiti se trudilo. Naj se nikar Evropa v tem ne moti: narodi, ki politično in socialno v razvitku zaostajajo, tudi v umetnosti kmalu ustavijo se. Pa tudi to se ne sme pozabiti, da tehnična umetnost brez politično-socialnega napredka ni nič. Če bi bil sirakuzki tiran vse zdanje iznajdbe poznal, bi jih bil gotovo le za to porabil, da bi bil ljudi še bolj mučil.

Tudi ta ugovor ne velja, da Rusija še nima parlamentarnega življenja. Temelj za tako življenje je že postavljen. Sicer pa mi mislimo, da Rusija ne bo slepa opica zapadne Evrope. Parlamentarno življenje, kakor je zdaj pri zapadnih narodih osnovano, se je že preživelo. Treba mu je predruženja; treba mu je bolj demokratične podlage; treba je, da narodi ali občinstvo več, a neposrednega upliva na postavodajstvo pridob.

Razkladati te, nekterim Slovanom popolnoma znane, reči smo se samo iz tega namena lotili, da se bralci „Slov. Nar.“ prepričajo, da poprijetje ruskega jezika, kot občeslovanski jezik izobraženih Slovanov, ni važno samo iz principa za zapadne Slovane, ampak imenitno in koristno tudi v kulturnem obziru. — Tistim čitateljem „Slov. Nar.“, ki Rusijo in ruski narod le po nemških knjigah in nemških časopisih poznajo, se bo to, kar mi pripovedujemo, čudno in neverjetno zdelo. Nemci so z dobrim premislekom svoje sosede, zlasti Slovane, tako očrnili, da, kdor je po nemški izobražen, nehoté mora drugač, recimo: čisto napačno, svet, in posebno Slovane, predstavljati si, kakor so. Lep del nemškega slovstva obstoji iz obrekovanja drugih narodov. Priporočeno naj bo tedaj tistemu, ki si želi o Rusiji in Rusih pedučiti se, da si poišče v ta namen boljših virov, kakor so velika večina nemških knjig in časnikov.

Narodno gospodarstvo.

Svet gospodinjam.

Dan na dan so pri nas drva že bolj draga ne le po mestih, ampak tu in tam tudi na kmetih. Premog seveda namestuje veliko drv, vendar se zavoljo smrada ne da dobro rabiti po kuhinjah. Zato je prav važna neka iznajdba, ki se je prvič pri pariški izložbi oglasila, namreč norveški „samokuhec“, ki nam prihrani mnogo drv, gospodinjam tudi precej dela in znoja. Iznajdba je prav priprosta, kakor so vse važneje iznajdbe.

Kaj se pa godi, kader kuhamo? Voda mora zavreti, namreč tako topla postati, da doseže 80 stopinj toplote po toplomeru, pri nas navadnem. Meso itd. pa mora ostati v vroči vodi dve uri; mi namreč imamo navado, dve uri poleg lonca ali pod loncem vedno kuriti, zato, da bi voda vedno ostala vroča, namreč vedno pri 80 stopinjah.

Samokuhec pa je tako orodje, s katerim nam ni več treba 2 uri kuriti; nego ko je lonec enkrat zavrel, postavi se v samokuhec, kjer je lonec povsod obdan z govejo dlako, kakor v kožuho, in tam ostane 4 ure. Seveda je dlaka obšita s platnom ali še bolje s parhentom, da ne pride z loncem

v dotiko. Tista dlaka ne pusti dosti toplote iz lonca, in tako se zgodi, da po preteklih štirih urah ona voda, katero smo v samokuhec postavili z 80 stopinjami — še zmirom ima 60 do 66 stopinj toplote, in tolika toplota v štirih urah še tudi toliko in še več opravi, kakor 80 stopinj v dveh urah; meso je skuhano, juha je jako dobra, sočivje je mehko, in gospodinja je svoje delo večidel opravila. Druzega namreč ni več treba, nego če hoče cmoke ali rezance itd. v juho ukuhati, še enkrat juho zavreti (kar se pa sedaj zgodi v 5 minutah), zabeliti in potem — dober tek! Nikoli ni treba črnih pen od juhe odjemati, vsaka redivna snovica, ki je bila v govedini, ostane nam v jedilih, kakor tudi lastni duh vsakega jedila.

Peči seveda v samokuhcu ne moreš, pa to je veliko vredno, da poleg tvoje kave za zajutr žé tudi zavreje govedina, riža in sočivje za kosilo; da tvoja gospodinja od 8—12 zjutraj v kuhinji ima za polovico manje opraviti; da tvoja jedila, če prideš prepozno domu za 1 uro, za 3 ure, ostanejo vendar topla v samokuhcu, in ne zgubijo svojega okusa! Probatum est! Lani v spomladi sem bral ta nauk v „Bazaru“, včasih prav dobrem berlinskem časopisu, dal sém si napraviti samokuhec, kmalo potem še drugega, in poplačala sta mi stroške že dvakrat najmanje. Podoba je ta-le:

a, b, lonca, kositerna (aus Blech) seveda s kositernimi pokrivkami in rogli, cilindra. c, c, c, dlaka obšita. d, d, pokrivke, z dlako napolnene. e, lesena pokrivka. Vse to stoji v leseni skrinji, na toplem kraju v kuhinji. Lonca napravi vsak slovaški dratar, skrinjo mizar, in za drugo delo pokliči sedlarja. Če se mi je izdelal samokuhec v Kozjem, tedaj indi tudi ne bo preveč težavno, enakega napraviti. Kdor ga pa hoče pri meni pogledati, dobro došel! Naj pride ob osmih ali ob dvanajstih, ker med časom ga ni dobro odpirati; toplota prerada ubeža!

Dr. Serneč.

Dopisi.

Iz Ljubljane, 21. julija [Izv. dop.] Zaradi Palfijevega konjika, kateri je bil v Štepanji vasi pri Anžoku razmesaril delavca od železne ceste, ni bilo do zdaj še nikakoršnega preiskovanja. Čemú? Saj je bil samo prost slovenski delavec, torej niti nemškutar niti blažen turnar. Nas ubogo drhal plemeniti vojaki, kader se najedó našega kruha ter napijó našega vina, svobodno sekajo za kratek čas.

Huynovci so bili teden dni na Igu, torej do poslednje nedelje; potem so se vrnil v Ljubljano.

Uradnik železne ceste, gospod Robert H o h n, kateri se ni bil udeležil niti Janjčega niti Velčega, ter ni storil družega, nego da je bil naroden in torej ni slave pel nemškutarskemu napuhu, kateremu je bil posebno zadnje čase greben tako visoko zrastel, premaknen je za to na naglem iz Ljubljane na Dunaj. Enaka sreča je z enacega vzroka zadela tudi dva kondukterja, kterima, je od tukaj bilo iti na Ogersko. Prihodnjič mislimo ob uradnem ustrahovanju še več povedati.

Žrtev, ktere učilnice ponižno pokladajo na oltar nemškutarske memorije, še ni konec. Te dni je vrli narodnják sedmošolec K, ostal iz učilnice, ker so mu pretčili z drugim odredom v vedénji zaradi nemirnih dogodob poslednjega časa. Nam ni znano, česa ga upravo dolžé. — Realčni učitelj Pirker se vrlo huduje, ker ga niso zaradi njegove „gesinnungstüchtigkeit“ povzdignili za učilniškega nadzornika, česar se je zelo nadejal. Rogovilil je res dovolj, da bi torej po polnem vreden bil ministerske milosti, in za učilniško nadzorstvo je bajé tudi iz visocih ust imel nekoliko obéto v žepu; a vendar je padel skozi rešeto. Naj moč vsaj nekoliko potopi; dokler ostane zdanje ministerstvo, njegovi orehi še niso pozebli. —

jasno, kakoje značenje pridajet ruskoj čelovjek svobodje: značenje samoje vjernoje i glubokoje. Kladja načalo svobodni vo vnutrennej samostojatelnosti, vo glubinke duha, krestjanim (kmet) umjel po etomu sohranit sredi političeskago rabstva vsju svoju pravstvenuju nezavisimost, pod gruzum cjepej, kotorimi tak nserdno skovali jego Peter velikij i jego prejemniki. On umjel sohranit svoju duhovnuju svobodu, celomudrenost svojih čelovječeskikh ponjatij i pod gosudarstvenim (državnim) i pod pomješčičkim (Zlahtniškim) igom.“ Ruski narod je bil pripraven, kakor nadalje Aksakov pravi: „perenosit s terpenijem eti ugnetenija, kak pereneš bi on s terpenijem drugoje kakoje nibud narodnoje bjedstviye naslannoje ot boga.“

Kakšen je bil notranji ustroj staroslovanske občine? — Noben zgodovinopisec nam to na ravnost ne pové. Kar se semtertje napomenjenega nahaja, to so tako pomanjkljivi fragmenti, da so iz njih popolna slika sestaviti ne da. Toliko je gotovo, da je staroslovanska občina — bila skoz demokratična, in njen teritorij je bil komunističen posed vseh občinarjev. V današnjih zadrugah, kakor pri Hrvatih in Srbih obstoje, ohranila se nam je še neka slika staroslovanske demokratično-komunistične občine. Po razdjanji staroslovanske občine je pobegnul njen ustroj v zadruge, ter se v njih do naših dni dosta čist ohranil. Več pa nego historična poročila so za vstanovljenje ustrojstva staroslovanske občine vredni in važni pravni običaji, in nazori o pravnih zadevah, ki še denes v vseh slovanskih narodih več ali manj živé. Te za spoznanje socialnega življenja starih Slovanov tako važne starine velja izkopati iz prošlosti slovanskih narodov! Kakor se Herkulan in Pompej izkopavata izpod Vezuvovega pepela in žlindre, ravno tako moramo mi staroslovanske socialne ustanove izkopavati izpod tistega pepela in izpod tiste žlindre, ki so jo zapadno-evropski germanski in romanski socialni nazori čez nje razsuli. Pri nas Jugoslovanih je začel prvi dr. Bogišić pravne običaje nabirati. On je formuliral 175 vprašanj, ki zadevajo ta predmet. Dobil je tudi že od mnogih strani iz Hrvaškega, iz Slavonije, iz Srbije, Bolgarske, Hercegovine, Črnogore in Dalmacije odgovore na nje. Žalibog, da se pri nas Slovencih nobeden s tem ne peča. Se ve da bi se pri nas le ta

pa tam kakšno zrnce pobrati dalo, ker nas je Germanija predolgo muštrala, in s svojo šibo slovanski značaj iz nas iztepala. Pa to nič ne dé, kajti tudi najmanjše gradivce utegne prihodnjemu graditelju ljubo in drago biti. Kader bo vse to na društveno in pravno življenje odnoseče se gradivo iz naroda pobrano, potem se bo mogla iz njega slika sestaviti predstavljajoča ustrojstvo staroslovanskega društva.

Kakšen je ustroj današnje kmečke občine na Ruskem? — Ruska kmečka občina je v socialnem pogledu brž ko ne staroslovanski demokratično-komunistični občini, če že ne skoz kongruentna, vendar zelo podobna. Zares čudno je to, da precej potem, ko so ruski kmetje izpod „pomješčičkega“ robstva prišli, in kot svobodni proglašeni bili, so se začeli sami po svojih pravnih nazorih, oslanjajočih se na staru poročila, občinsko vredjevati. V mnogih ruskih gubernijah je bila tradicija staroslovanske občine še tako živa v narodu, da so si kmetje sploh demokratično-komunistične občine osnovali. Ruska vlada jim te ni nikakor branila. Če je svojo roko vmes vtaknila, je bilo le zato, da bi socialno gibanje v neko sistemo spravila. Priznati se jej mora, da je bila kmetom nasproti v njih občinskem vredovanju zelo popustljiva. Voljno se je dala od javnega mnjenja, od kmetovskih želj celo za seboj potegniti. Taka liberalnost je gotovo hvale vredna. Če si bodo kdaj drugi Slovani svoje občine na historičnem temelji ustrojili, naj si denašnji ustroj ruskih kmetovskih občin v izgled vzamejo. Ruska vlada je kmetom v njih občinskem vredovanju pa posebno še zato tako popustljiva bila, da v demokraciji prostega naroda zagradi jez proti uplivu aristokracije. In to je prav. Aristokracijo velja povsod, kjer god pri nas Slovanih obstoji, s korenino izkoreniti, kajti ona se ne strinja s slovanskimi nazori o človeških pravicah. Rusija bo le tačas srečna in napredujoča, kader bo ali skoz demokratična monarhija, ali pa demokratična republika; naj večá nestréča za Rusijo bi pa bil aristokratsko-birokratičen konstitucionalizem, kajti ta bi pomenil zmago tako zrane nemške stranke. Zgodovina vseh časov in vseh narodov nas uči, da je aristokracija, kader god je, in kjer god je na kermlu vlade bila, najpopreje na svojo korist gledala, narod pa ali za nos, ali

Ljubljanski „Sokol“ je minolo nedeljo (18. dan t. m.) že drugič namerjal iti na Dolsko, česar mu župan dr. Šupan že drugič ni privolil, in to (kakor tiskarskemu društvu) — risum teneatis! tudi zaradi razkačenosti izžanskih kmetov. Mnogo se govori, da se noben izhod ne dovoli „Sokolu“, dokler tudi turnarji zopet ne bodo mogli bobnati in želodov prenašati po kranjski zemlji, česar bode treba čakati do sodnjega dneva popoludne.

Za deželnega poslanca ljubljanske okolice si na skrivnem sebi na korist prizadeva tudi glasoviti okrajni glavar Pajek. Pridobil si je selskega župana v Šmarji, gosp. Župančiča, kateri je bil za vižmarski tabor Šmarjcem sam kupil zastavo, in jedva (komaj) pričakoval, kdaj počí zora blazega taborskega dneva. V tem se Pajek prikaže v Šmarji ter ga tako oprede, da je potem dejal, ka rajši izgubi ne vem kaj, nego da bi šel na tabor. Ta župan zdaj Pajku najbolj volilce lovi, in obeta, koliko jim ta mož potem davkov poniža, ako bode číal na deželnega zbora sédeži. Na skrivnem se tudi vrli gosp. Kotnik črni, da bi morebiti utegnil potegniti za Obrezo ali celó za dr. Klunom; ali Kotnik je znan gospodom, kateri ga priporočajo, da nikoli ne bode v nemškutarški rog trobil, gosp. Pajek bode pa gotovo, če zdaj tudi pravi, da ne. Mi se torej nikakor ne bojimo, da bi gosp. Kotnik ne zmogel, ako tudi mu utegnejo kaki 3—4 glasovi šmarjske okolice odpasti; vendar opominjamo volilce, naj ne verjemo praznega obrekovanja, ker to so znane, stare zvijače, s kakoršnimi nekteri, ne vsi, kandidati sebi iščejo glasov, ktere drugim odjemljejo. — Kar se dostaja Pajkovih davkov, tudi to je prazna slama. Kaj res mislite, da je po vsej kranjski deželi razglašeni Pajek boga očeta strijc, kateri bode mogel sam narediti, kakor bi k višku pogledal, česar vsemu dozdanjemu deželnemu zboru, v katerem je mnogo pametnejših mož, nego je Pajek, po tolikoletnem trudu ni bilo mogoče? Ali menite, da je ta okrajni glavar morebiti vsaj tako mogočen, da, kader pride na Dunaj, precej dobođe na cesarskem dvoru polič vina in pogačo belega kruha, kakor se pripoveduje o Krpanu? — Ta Pajek je 1863. leta županom grozil, de se jim davki povikšajo, ako bodo zahtevali slovensko uradovanje po pisalnicah, ter on dan je zopet izžance obetal 70.000 gold. davka polajšati, ako raztrgajo narodno zastavo. Vse to so bile prazne besede tudi on dan. Ta dragi prijatelj kmetov, kterim je že toliko hlač poméril, vas vedno z davki samo tako meči, ker vé, da vas najbolj tarejo, a storiti on sam vendar nič ne more, če tudi zdaj tisoče (tavzente) z jezikom preméta, kakor otroci drobne kamenje, kader devetkajo. Ako bi Pajek prišel v deželni zbor, potegnil bi, kakor smo že rekli, z nemškutarji, kateri so v manjšini, torej nikoli ne morejo narediti, da bi kak njihov sklep obveljal, in kateri z večino tudi nikoli nehte glasovati, ker je slovenska, pa morebiti ne bodo glasovali celó takrat, kader se bode slovenska večina poganjala za to, da se davki pomanjšajo. Mogoče bi tedaj bilo, da bi Pajek v resnici glasoval celó zoper pomanjšanje davkov. — Stvari je torej treba razumèti, potem še le verjeti!

Iz Trsta, 19. julija. [Izv. dop.] — Včeraj je obhajala rojanska čitalnica svojo prvo obletnico. To je za tržaške Slovence pomenljiv dan, ker v Rojanu je zagledala prva kmečka čitalnica beli dan. Rojanska čitalnica se je lani 12. julija slovesno odpirala, 13. julija pa je bila viharna rabuka, ktere se okoličani še dobro spominjajo. Prva slovenska zastava, s katero so spremljali vrli Rojančani lani skozi mesto svetoivanske pevce domu, bila je na „Aquedotto“ krščena s krvijo. Napadle so jo namreč ošabne lahonske čete, nakanjaje jo raztrgati, a zastavničar, krepák slovensk junak, branil je pogumno svojo svetinjo. Laska drhal morala je pobegniti, videča, da krvave rane, s kterimi je preobšla okoličane, njihovega poguma ne omamijo. Ta zastava je romala letos 17. maja na vižmarski tabor pri Ljubljani, ondí jo je blagoslovila na pobrežji bistré Save nebeška rosa, ondí so njo kinčale domoljubne gospodične ljubljanske s krasnim zelenim vencem in trakovi — in v tem novem lišpu je včeraj nad dvorano mlade čitalnice vibrala.

pa za mošnjo vodilo. Zato se ruski vladi iz slovanskega socialnega gledišča ne more dosta hvale dati, da aristokracijo s pomočjo demokracije kroti, da ono oklepa, to pa razvezuje. Mongoli ruskemu narodu niso njegovega notranjega ustrojstva vzeli. Ruski narod je pod Mongoli v mejah svoje občine svobodno živel. Mongoli so samo harač pobirali, v vse druge se pa niso mešali; in ravno v tem se je ruski narod tudi pod mongolskim jarmom zdrav in čist ohranil. Česar Mongoli Rusom niso vzeli, vzeli so jim zapadni srečolovci, ki so posebno pod Petrom Velikim in Katarino Rusijo poplavalí. Gotovo so ti zapadnjaki ruskemu narodu hujo rano vsekali nego Mongoli. Mongolov se je ruski narod že zdavnaj rešil, zapadnjaki mu pa še zmerom na tilniku sede.

Mi Slovani ne nosimo na našem telesu tisti stigma, ki mu zgodovinpisci srednji vek pravijo, naša zgodovina ni omadežena s tistimi socialnimi in političnimi nespodobami, ktere je imel zapadni svet v srednjem veku. Pod Petrom velikim, občudovalešim zapadno-evropske socialne in politične nazore, ter jih slepo posnemovalšem, se je začel staroslovanski občinski ustroj na Ruskem razdevati, in mesto njega „pomeščičko“ robstvo vpejlevati. Aristokracija se je dan na dan bolj široko na tilnik naroda vsedala, in ruski denar in naroden znoj frivolno in razsipno v Parizu ali v nemških kopelih potrošila. Ivan Turgenjev v svojem še pred osvobodjenji ruskih ruskih kmetov pisanem glasovitem socialnem roman „očetje in otroci“ s živimi barvami slika pod „otroci“ denašnji po zapadnih nazorih se vedoči ruski svet. Brez milosti odkriva in kaže vso puhilno, nadutost in polutanost ruskih tako zvaníh izobraženih društvenih krogov, pomaziljenih s površnim lepotilom zadne hiperkulture. V „očetih“ pa hvali stare čase in stare ljudi zavolj njih npravnosti in poštenosti. Ideja celega romana je kakor tudi že sam njegov naslov kaže prispodoba starih socialnih ruskih razmer z denašnjimi.

(Dalje prih.)

Lahko si torej mislite, da še enako prísrne in vedre besede, kakoršna je bila včeraj, rojanska čitalnica ni imela. Seslo se je blizo 400 oseb, večidel naši brhki okoličani in pevci kmečkih čitalničnih sester. Kdor ni še milega petja naših primorskih slavčkov slišal, ne more si misliti veselja, ktero ti korenjaki vselej zbujaajo poslušalcem pri besedah. Med govori in deklamovanjem odmevajo sladkomile slovenske melodije po dvorani, eden zbor se trudi prekositi drugega. — Pri deklamovanji je izvrstno rešila svojo nalogo gospodična Vesel-ova, ki je poslovenjeno Preširnovo „Eleonoro“ tako gínljivo in naravno deklamovala, da je očarala vse poslušalce. Po tej deklamaciji stopi četvorica pevcev mestne čitalnice na oder in zapoje preljubeznjivo pesmico: „Tiha luna jasno sije“, kaj občutljivo. V tem priličnem trenutku se prikaže na odru priprost kmečk mladenič in udom priporočuje, naj ostanejo zvesti čitalnici, čitalnica naj jim vedno ostane središče, kjer si bodo lajšali v neugodnih nam časih teško srce, kjer si bodo pripravljali od današnjih milejše dni. Po govoru se je videlo, da so njegove besede našle silovit odmev, od vseh strani gromeli so mu živioklici. Po tem govoru so zapeli rojanski pevci priljubljeno pesem „Tržaški smo fantje“, končaje besede: „Živimo za narod, za brate smo mi“, nadaljujejo kakor bi trenil barkolanski pevci drugo kitico: „Propadi kdor narod slovenski taji, — še tla bi ne pile njegove krvi.“ Sploh je tesko popisati izvornost in dovršenost besed tukajšnjih kmečkih čitalnic; njih veljavo in korist le ta lahko razsodi, ki se jih vdeležuje sam. Posebne hvale vreden je tudi govor gosp. J. Draščika. — Po besedi igrala se je igra „Na mostu“ v polno zadovoljnost gledalcev. Po igri trajalo je veselje pri umetnem ognji in kozarcu vina še pozno v noč. Vse je preteklo v najlepšem redu.

Politični razgled.

V delegacijah se je sprejel vladen predlog da se oficirjem plača povikša. Beust je zagovarjal ta predlog s tem, da je treba odpraviti potrti duh v vojaštvu posebno zato, ker zunanji in notranji sovražniki preže na Avstrijo. Oficirjem se plača pomnožuje, ljudski učitelji stradajo, ljudstvo davka ne zmaguje.

Deželni zbori, se po najnovejših sporočilih odpró nekteri 9. septembra, nekteri še le 20. septembra. Precej v novembru pak bode začel zopet rajhsrat zborovati. Znano je, da se vlada deželnih zborov malo boji, torej jim hoče niti življenja tako kratko spresti, kakor mogoče.

Na Dunaji so zbrani zdaj zastopniki železnic, ki ima sicer samo realno-opravilsk značaj, kteremu bi pa Dunajčanje dali radi nemško naroden plašč. —

Iz Gradca se vest potrjuje, da c. k. namestnik Mecsery odstopi. Na njegovo mesto baje pride Gleispach.

Iz Prage se piše v „N. fr. Presse“ da nekteri dunajski državniki v poslednjem času mnogo skrivaj delajo za poravnanje s Čehi. Neki dvorski svetovalec je nalašč zato v Prago poslan, da se s Staročehi pogaja. —

V Pragi je policija konfiscirala neko pesmarico, ki je bila tiskana že l. 1864.

Na Českem so česki listi zopet novo skrivno okrožnico c. k. namestništva zasledili. Govori se v tej okrožnici o skrivnem odboru, kateri dela za samostalnost Česke in Moravske, kakor tudi o nekem Čehu Riba, ki piše iz Berolina, da Mladočehi delajo zoper Palackega in Rígra. O vseh teh rečeh, ki jih je zvedel minister Taaffe, bi rado namestništvo od okrajnih predstojnikov več zvedelo. — Uboga vlada, koliko truda ima zastonj.

Francoski opozicijonanci se gledé programa ne morejo zediniti. Na Španjskem se vlada začinja bati uporov karlistične stranke. Več viših vojakov je bilo zaprtih, nekoliko poslanih v pregnanstvo na katarske otoke.

Razne stvari.

* (Neverjetno, ali vendar le resnično). Iz Ljubljane se nam piše: Naši nemškutarji so vsled dr. Zarnikove tako rekoč soglasne volitve taki, kakor da bi jih bil kdo z hudičevim oljem polil, — kar besnijo. ali pa se steklina morebiti zavoljo tega bolj kaže, ker se pasji dnevi bližajo. — Vzrok tega uvoda vam je ta-le faktum: Kakor veste so Begunjci iz tako imenovane Menišje na Notranjskem 17. maja g. dr. Zarniku v ljublj. čitalnici sijajno, župan g. Franc Hren na čelu celega srenjskega odbora, diplomu častnega srenjčanstva izročili, kajti g. dr. Zarnik akoravno Kranjec pa zdaj na Štajerskem domiciliran, ne bi bil mogel drugač v kranjski dež. zbor voljen biti. Tudi je ravno tisti dan dobil častno srenjčanstvo od svojih volilcev v Št. Vidu na Dolenjskem in par dni pozneje iz Zagorske občine pri Kalcu na Notranjskem. Kaj ne, bote rekli, kaj vam to pripovedujem, to je bilo že vse zdavnaj v „Narodu“ tiskano. Pa potrpite, zdaj vam pride čudna stvar: Begunjski župan g. F. Hren ima pa brata uradnika pri ljublj. deželni sodnji, kateri mož ima to grdo, nezaprinesljivo napako, da se svoje slovenske narodnosti ne sramuje. Kaj družega, da zdaj nemškutarji dobra 2 meseca pozneje kombinirajo, da je gotovo ta mož svojega begunjskega brata našuntal, da so g. dr. Z. za svojega častnega srenjčana izvolili, ne maréši in ne pitajoči za to, ali je ta uradnik kaj z g. dr. Zarnikom znan, ali ne? Brez vseh dokazov, da bi to istina bila, samo in izključivo zaradi tega, ker je že po svojih stariših tako nesrečen, da je vatrenega narodnjaka begunjskega župana brat, pretijo se mu zdaj vsakovrstnim pregnanjem, celo da mu službo vzamejo, ako se te „érne pregrehe“ na čisto ne opere!!! Ako bi tudi to istina bila, da je on svojega brata za to našuntal, ali bi mu smel kdo v ustavní državi žale besede zaradi tega reči?! Kaj tacega se na celem svetu, mislim, še celo v Sibiriji ali pa v Dahomeji ne more pripetiti, — to je samo pri nas pod „liberalno“ novo éro „verfassungstreu-nih“ možev mogoče! — Ker

smo mi zmerom dobro informirani, kakor bo „Tagblatt“ sam nehoté pripoznal, povemo tem možem, da bi se njihova steklina malo uhladila in ublažila, da ni g. dr. Zarnik z ljubljanskim uradnikom g. Hrenom čisto nič znan, nego, da je že stari osebni prijatelj begunjskega župana, da je bil pred 8 leti v Begunjah celi mesec na vakancih in je vsled tega Meniševcem vsem osebuo jako dobro znan, da ga bi bili oni tudi sami brez županovega nagovarjanja, precej ko so zvedeli, da tega potrebuje, za svojega častnega srenjčana prav gotovo izvolili in da je ljublj. g. Hren tega častnega srenjčanstva toliko kriv, kolikor ljubljanski „konst. Verein“ utemeljenja sl. matice in društva sv. Mohorja. Narodno mišljenje Begunjev in še bolj pa osebno poznanje dr. Zarnika je njegovo častno srenjčanstvo prouzročilo. — Naši nemškutarji so še hušji od Irokez, ker bodo še nazadnje črnogorsko krvavo osveto vpeljali, da se mora „bis ins vierte glied hinein“ vse zatreči, kar je kakšnemu narodnjaku v žlahti! Vi uradniki, kateri ste iz tistih 6 okrajev doma, iz katerih je g. dr. Z. voljen, in da ste še po nesreči kteremu volilcu v 6. ali 7. kolenu v rodu, gorje vam! Nad vašimi službami visi Damoklov meč nemškutarskega maščevanja! — Herr von „Tagblatt!“ kaj ne to tudi ni policijsko? to je čisti liberalizem, ki se sveti, kakor kaliforniško zlato? kaj? — Akoravno „Tagblattovo“ vredništvo vselej „Slov. Narod“ natanko od konca do kraja kakor sv. evangelij preštudira, vendar na take dogodke nikdar besedice ne črhne. Ako bi bil „Tagblatt“ pošten (!) liberalec, kakor se v vsakem listu nekolikokrat hvalisa in samega sebe kadí, moral bi vsaj besedico ziniti, da ne odobruje pri svoji stranki tacihi pregreh ne le proti liberalizmu, nego proti zdravemu razumu. Pa take slučaje ignorira in molči, kakor da bi s sv. Janezom Nepomukom konkuriral, da ga po smrti na Ižanski most postavijo v vekoviti spomin ljubljanskega „liberalizma“.

* (Izvršilni odbor za Slomšekov spominek) je te dni imel sejo, pri kateri je denarničar položil celo natanko račun. — Iz tega računa se vidi, da se je za imenovani spominek dozdej darovalo 3513 gold. 38. kr. v bankovcih in 53 gl. v srebru in še zvon tega 3. ces. zlati in eden zlat, ki velja 5 frankov. — Denarji so 1. julija 1869 že prinesli obresti 490 gl. 86 kr., ki spet že obresti nesejo. Vsega denarja je tedaj že skupaj 4004 gl. 34., ki nesó obresti po pet in tudi po šest od stotine in zvon teh še je 53 gold. 15 kr. v srebru, ki se bodo tudi prodali in dali v hranilnico, da bodo tudi nesli obresti. Zven tega še tedaj ostanejo zgorej imenovani zlati v kasi.

* (Volitev v ljubljanski okolici.) „Slovenija“ priporoča za deželnega poslanca gospoda Franca Kotnika, posestnika iz Vrda blizu Vrhnike, in pravi o njem: Gospod France Kotnik, dobro poznan po deželi naši, je kmetijski gospodar, ki veliko davka plačuje; ali ne samo v kmetijstvu je zveden, v katerem tudi družbi kmetijski kranjski opravlja opravila predstojnika podružnice vrhniške, temuž zveden je tudi v tehnikih in stavbenih znanostih, po kateri bode dobra moč deželnemu zboru; izobraženi mož pozná potrebe dežele naše in Avstrije vse, in ker je samostojen po svojem posestvu in se nima nikomur vklanjati, bode postopal v vsem le na prid in blagor naroda slovenskega, čegar pošten in veren sin je in isti program ima kakor večina deželnega našega zbora. — Odbor „Slovenija“ pa misli mnogih volilcev, ki so si izbrali kmetovalca gosp. Kotnika za svojega poslanca, še posebno za to pritrjuje, ker se ta volitev dotika kmetijske okolice, in ker je prav, ako tudi okolica vrhniška ima enega poslanca v deželnem zboru, kakor okolica ljubljanska ima že svojega.

* (Iz deželnega odbora kranjskega) poslednjih dveh sej naznanjamo nekatere važnejše reči. Ministrovo sporočilo, da se v Senožecah in Konstanjevici spet ustanovite c. kr. sodniji, se je v vednost vzelo. Zarad stenografov za prihodnji deželni zbor se je potrebno odločilo. — Na pritožbo iz okolice ljubljanske, da že več časa cigani nadležujejo varnost dežele,

bo deželni odbor opomnil županije, naj ostro pazijo na vlačugarje, vjamejo jih in okrajnim gosposkam izročijo, da jih iz dežele potirajo; ob enem pa se odbor obrne do dež. vlade, najukaže gosposkam, da v tem početju so s žandarji itd. na pomoč županijam, kakor postava veleva, in da naj se pozveda, kako je to, da se cigani pritepó tako daleč čez meje naše dežele, kajti ogersko ministertvo noče za potiranje sojih ciganov v naših deželah nobenih stroškov prevzeti, trpeti jih mora tedaj le naš deželni zaklad, to je dežela naša. Tudi zarad izvrševanje srenjske policije bode odbor podučil županije. — Službo sekundarja v ljubljanski deželni bolnišnici je dobil dr. Ambrožič, službo sistem. praktikanta pri deželnem odboru pa Ferdinand Omejec. — (Nov.)

* (Naznanilo.) Čestiti p. n. družabniki dramatičnega društva, ki so pristopili še le za leto 1868 in niso dobili „Slovenske Taliže“ 1., 2. in 3. vezek, mogó dobiti te vezke naravnost po pošti franco poslano, ako pošljejo za nje en goldinar gosp. blagajniku Žagarju. Odbor.

* (Dramatično društvo.) Novi odbor je imel novo sejo 19. julija in se razdelil po pravilih v posamezne oddelke. Gosp. Grasselli je prvosedništvo prevzel, ravno tako gosp. Žagar blagajništvo. Za prvosednika namestnika je volil odbor g. Murnika, za tajnika g. J. Noli-ja, za knjižničarja gosp. Guttman-a. V znanstvenem razdelku so: gg. Grasselli, Murnik, Noli, Kandernal, dr. Poklukar, Šolar, dr. Hudec in Koblar; vnajji pa: dr. Lavrič, Cegnar, Jurčič, Stritar. V igralnem odseku gg. Ravnikar Fr., Valenta V., dr. Bleiweis ml., Drenik Fr. in Alešovec. V gospodarskem odseku: gg. Žagar, Gutman in Vilhar Ivan. Poročilo gg. pregledovalcev računov se je izročilo g. blagajniku, da odboru poroča o nekaterih formalnih zadevah. Nekoliko tajnikovih naznanil se je rešilo in naročilo igralnemu odseku, da začne koj svojo delavnost in preskrbi, česar je potreba za vaje iger, ki se bodo igrale po zimi na javnem odru. Igralni odsek volil si je za predsednika in poročevalca odboru gosp. Fr. Ravnikarja.

* (Iz „Maticice“) Odsek za izdavanje knjig je imel 16. t. m. tehtne pomenke: a) o Jovan Vesel-Koseskega pesmih, katerih je razun dodelane „Mesinske neveste“ s prav ginljivim pismom poslal 60 še nikjer natisnenih s pristavkom, da „Matici“ to in vse drugo, kar jej bode kmalu tiskano, prepušča brez honorara in da za-nje želi le 3 iztiske in blag spomin Slovenije, katero prav pristrčno ljubi čas svojega dolzega življenja. — b) o izdanji „popularne Jirsikove dogmatike“ (verne), katero je odbor na svetlo dati sklenil že v IX. odborovi seji 10. decembra 1867. leta, — in c) o Stanko Vrazovi zapuščini in g. Macunovem dopisu v „Slov. Nar.“ št. 81. — O Koseskega pošiljati je odsek sklenil pristrčno zahvalo za veleocenjeni rokopis poslati g. Koseskemu z zagotovilom, da se mu spólnijo želje, namreč da se pesmi natisnejo prav tako, kakor so pisane in da hoče Matica počakati z izdavo, dokler jej ne pošlje tudi druge obljubljene polovice. — O „verni“ se je sklenilo, g. dr. Ulago ki je prvi nasvetoval to knjigo, prositi, da blagovoli Matici preskrbeti rokopis, da se morda že v prihodni seji predloži in priporoči odboru. — O tretji točki je bilo skleneno g. Macuna prositi, da blagovoli poslati St. Vrazove spise, ktere on hrani in pové, koliko nagrade zahteva za svoj trud o vredovanji teh spisov ter da odsek javno razjasni spisek v „Slov. Nar.“ o Maticinem odboru in njegovem tajniku. — (Nov.)

* (Krasna načela.) Upraviteljsko svetovalstvo Rudolfove železnice je neki po nasvetu znanega dr. Schindlerja, kteremu je njegovo ljudsko zastopanje v kratkih letih prineslo toliko bogatstva, da si zdaj kupuje kraljevske gradove, soglasno sklenilo, da se pri Rudolfovi železnici Slovenem ne sme dati nobena služba. Dobro bo torej, da si to načelo dobro zapišemo za uho in da ga pri prvi priliki in brez vsacega obzira rabimo proti onim, ki so si ga izmislili, in ki se tako radi imenujejo naše učitelje. Učimo se od nasprotnikov in kar smo se naučili, izvršujemo brez zamude. Deželni zbor kranjski bi lahko nemudoma začel z delom in rekel: oko za oko, roko za roko!

!! Oznanilo !!

Samo nekoliko časa še,

dokler se namreč zaloga popolnoma ne izprazni, razprodaja se blago, iz konkursne mase kupčijske hiše E. & P. na Dunaji — kolikor tega blaga še imamo.

Prodajemo 25 procentov ceneje, kakor je blago v fabriki veljalo, in sicer na drobno kakor na debelo.

Cena po odbitih 25% stoječa in nepremeljiva:

Trobela platna, 33 vatlov 5 fl. in više
 „ „ 36, 40 in 50 vatlov
 „ holandijsko 11 „ „

Chiffon, Toileforte, Naturel Mollinos,
 vatal 14 kr. in više.
 Tkanina, vatal 15 „ „
 6 robcev pravega platna 90 kr.

Blago za obleko, jako različno, čudovito po ceni, po 10, 12, 15, 20 kr. itd. vatal.
 Tanek Mohair in Luster v vseh barbah po 30 kr. in više.
 Žensko perilo: srajce pisane in gladke in izmisljene po 1 gl. 10. kr. in više.
 Korseti, pleteni in lepo izdelani, spodnja obleka; perilo za može vsake baže.

Sukno za hlače in suknje, kožuovina, double, velour čudovito po ceni
 1000 vatlov platna, zadnji kosi do 5, 6, 8, in 10 vatlov se prodajajo neizmerno dober kup.
 Jopići in plašči za dež po naj nižji ceni.

Na pismena naročila bomo ustrezali hitro ali za gotov denar ali proti poštnemu povzetju.

Razpodajalnica edino v gospodskih ulicah št. 113 nasproti Pichsovi kavarni.

Spøstljivo

Schneider & Bettelheimova
 razprodalnica dunajskega blaga.